

Türkiyäni nuldan başlamagyň wagty !

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Türkiyäni nuldan başlamagyň wagty! TÜRKIYÄNI NULDAN BAŞLAMAGYŇ WAGTY!

Ýer yranmasy şäherlerimizi sallançak deý yrady, silkeledi, biziňem özümizi silkelemegeň wagty geldi.

Munuň özi hemme zatdan ötri üstümizdäki gerekmejek agyr ýükleriň ýeňledilmegi, aramyzdaky geleňsizleriň, ýarym jahyllaryň, elipden şermendeleriň aýyklanmagy, ýurduň pähim-paýhas we ylym-bilim ýoluna girmegi üçin gerek, hatda hökmany şert.

Düýnki güne çen ukrain konfliktinden Owganystandaky ýagdaýa, walýuta kursundan harytlaryň bahasyna, Amerikan Hytaýa, hatda kosmosa çenli islendik temada pikir alyşýan, professorlary, ylymlaryb doktorlaryny, dosentleri, otstawkadaky generallary, pensiyadaky ilcileri ýa-da howpsuzlyk syýasaty boýunça hünärmenleri, «derejeli» sözde hünärmenlerimizi ýada salyň.

Teleýaýlymlardaky zehin bäsleşiklerinde başlangyç mekdebiň okuwçysynyň derejesindäki soraglary bilmän joker hukukugyndan peýdalanan talyp ýaşlarymyzy göz öňüne getiriň.

Men bu ýurtda başlangyç mekdebi gutaran gurluşyk ussasyça-da gurluşykdan aňlamaýan ýaş gurluşyk-inženerlerini tanaýaryn.

Ýeke ýalňyssız bir sahypa türkçe diktant ýazyp bilmeýän aspiranturany tamamlaýan birtopar ýaşlaryň bardygyny bilýarin.

Pula alymlyk derejesini satyn alýan adamlary tanaýaryn. Terjimehallaryna bilmeýän dillerini-de bilýär diýip ýazýan

dosentdir doktorlary tanaýaryn bu ýurtda.

Şol gürrüñini edýän adamlarymam şu ýurduň ylymly-bilimli adamlary. Gynansak-da, olaryň arasynda «Pygamber häzir ýaşap ýören we partiýa guran bolsa, Rejep Taýýip Erdogan ýaly ses alyp bilmezdi» diýyän mediýa ýallakçylary-da bar.

Ol seňse ylymly jahyllaryň bir bilmel8 zady bar:

Bakyýete göç edenine bir ýarym müň ýyla golaý wagt geçendigine garamazdan pygamberimiziň (s.a.w) häzirem 2 milliard adama golaý ymmaty (ýa-da olaryň öz dilinde aýdanymyzda tarapdary) bar.

Häkimiýete ýaranasyňz gelip, beýle ölüp barýan bolsaňyz, muny iň bolmanda iki milliard adamýň dini gymmatlyklaryna baglanychdyrmazdan, mukaddesliklerine dil uzatmazdan ediň.

Sosial mediýada sizem gabat gelensiňiz, bir YouTuberiň «Siziň pikiriňizce ýurdumyzyň iň gowy aýal syýasatçysy kim?» diýip beren sowalyna iki sekunt ýaly pikirlenenden soň «Rejep Taýýip Erdogan» diýip jogap beren türkana daýza ýaly ýonekeý adamlary-ha agzabam durjak däl.

Türkçede «Her şerde bir haýyr bar» diýen söz bar. Eger şeýle bolýan bolsa, başdan geçirilen şerimizden peýdamyza sapak alalyň we aramyzdaky çýürükleri syryp-süpürip aýralyň.

Efiri ýarym jahyl hünärmenlerden, ýokary okuw jaýlaryny ýaryp-ýarpy bilimli dosentlerden, professorlardan, döwlet edaralarynyň işinden baş çykaryp bilmese-de tanyş üsti bilen, jaň bilen, berim bilen işe alynýan işgärlерden, müdirlerden, inženerlerden, hususy sektora degişli edara-kärhanalary, firmalary iş oñarmaýan adamlardan arassalalyň we işi iş oñarýana bereliň.

Gurhanda-da «Işı - iş oñarýana beriň» aýaty birnäçe ýerde gaýtalanýar.

Elbetde, işine, eýeleýän wezipesine aňryýany bilen mynasyp dürlü kärdäki adamlary, ugrunyň ussady bolan halypa mugallymlary bularyň hataryna goşup bilmerin.

«Gep eýesini tapar». Men muny mynasyp däl kürsüsünde oturan, mynasyp däl sylag-sarpasyny görýän, mynasyp däl aýlygyny alýan aramyzdaky çýürükleré aýdýan.

Otuz ýıldanam gowrak wagt Ýewropada ýaşap we günbatarlylar bilen işläp gelýärin. «Şularyň bizdem näme tapawudy bar, biz nämüçin şulardan yza galýas?» sowalyna tapan ýeke kanagatlandyryjy jogabym – bularda hiç kimiň diline, jynsyna, milletine, dinine garamazdan işi iş oñarýana berilmegidir.

Gök-gara reňkli hindiniň Angliýada premýer-ministriň kürsüsinde oturmagynyň ýa-da migrant gelip çykyşly birtopar türkүň nemes parlamenti Bundestagda halk deputatlygyna saýlanmagynyň ýeke-täk sebäbi şu, ýagny, mukaddes kitabymyz Gurhanyňam emri bolan «işi iş oñarýana beriň» prinsipine eýerilmegidir.

Türkiýe sözüň doly manysynda çaprazlyklar ýurdy: bir ýanda ýer ýüzüne barmak dişletjek üstünliklere ýetýän dronlary, söweşeň istrebitelleri, tanklary, raketalary öndürýän adatdan daşary zehinli inženerler, bir ýanda meýdanlara, metrolara, metrobuslara sygmaýan diplomly, ýöne ýarym jahyl we hünärsiz millionlarça ýaşlar bar. Bir ýanda-da ýeterlik üns berilmändigi we gadry bilinmändigi üçin öz ýurdundan öýkeläp Günbatara sary ýola çykan uçursyz zehinli kompýuter hünärmenleri, ylymlaryň doktorlary, inženerler, programmistler ýaly birnäçe ugurda ummasyz uly işleri bitirip biljek negözel ýaşlar hyň berýär.

2021-nji ýylda Talibanyň häkimiýet başyna gelmegi bilen owgan temasy iň aktual tema öwrülensoň, geçen tomus Mýunhende türk we nemes ýaşlaryndan ybarat 40-50 adamlyk toparyň öñünde şu mesele boýunça çykyş edipdim. Şonda konferensiýadan soň ýanyma gelen türk ýaşlary bilen aýak üstünde iki agyz gürrüň edipdim. Olaryň hemmesi-de «BMW», «Bosch», «Bayer» ýaly uly nemes kompaniyalarynda stažirowka geçýärdiler we stažirowkadan soň hiç biriniňem Türkiýä gaýdyp barmak niýeti ýokdy. Onsoňam olaryň hemmesine, eger işleýän ýerinde galmak isleseler, işe alynjakdyklaryna hem kepil geçirildi.

Regional güýçden dünýä güýjüne öwrülip barýan Türkiýe garaşylmadyk tebigy betbagtlyk zerarly erbet büdredi. Tizara aýaga galyp, täzeden ýolumyza dowam etmek üçin hemme zatdan öň ähli edara-kärhanalarymyzy, guramalarymyzy pähim-páýhas we mantyk eleginden geçirip täzelemeli, haýsy edarada bolsa bolsun, tapawudy ýok – iş oñarmaýan adama arkasynda duranyň kimdigine garamazdan wezipe bermeli däl, ýer yranmasynda seresapsyzlyk, geleňsizlik edenleri gözüniň ýasyna seretmezden kanunyň eline bermeli, sud, kanun çykaryjy edaralary we metbugat organlaryny täzeden garaşsyz ýagdaýa getirip, öňki abraýyny dikeltmeli.

Gysgaça aýdanda, Türkiýäni ähli döwlet edaralary bilen birlikde kompýuter ýaly täzeden nulirowat (obnowit) etmeli. Zyýanyň ýarpysyndan gaýtmagam bir peýda.

Esedulla OGUZ,
Türkiýeli türkmen žurnalisti.

20.02.2023 ý. Publisistika